

Dendrokronologisk undersøgelse af beboelseshus fra Eie, gnr/bnr 19/81, Flekkefjord kommune, Vest-Agder, Norge

af
Orla Hylleberg Eriksen

NORGE

Eie "Hydra 39"

Gnr./Bnr.: 19/81 Flekkefjord kommune

Undersøgelse af træ fra bygning

Koordinater: (WGS84) 58.23806°N/6.56230°E

Formål: Datering og opbygning af grundkurve.

Indsendt af Fylkeskonservatoren i Vest-Agder.

Indsamling af prøver: Christoffer Christensen og Claudia Baittinger, 05/11-2015.

Laboratorieundersøgelse: Orla Hylleberg Eriksen.

Rapport udarbejdet: August 2016.

NNU j.nr.: A9431

Publicering:

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes med henvisning til NNU rapport 58, 2016 af Orla Hylleberg Eriksen. Kontakt evt. laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger (dendro@natmus.dk). Rapporten kan downloades fra hjemmesiden www.nnu.dk, (eller mirror-site nnuweb.dk) under Dendrokronologi, Rapporter.

Beboelseshus i to etager

16 prøver af fyr (*Pinus sylvestris*) er undersøgt (en 17. prøve, nummereret 9, mangler). Prøverne er udtaget som skiver og boreprøver (se forside). Der er splintved bevaret på 13 af prøverne heraf har tre prøver Waldkante. Splintved kan være vanskelig at erkende på fyrretræ. Der er således stor sandsynlighed for, at der er splintved på nogle af de andre prøver. 14 prøver er dateret.

Prøverne er udtaget fra fire steder i bygningen.

Svalegang, hjørne mod sydøst, østgavl, samt svalegang, væg mod øst
Otte prøver er undersøgt, seks er dateret. Yngste fuldstændig bevarede årring på N3390021 er dannet i 1707 (prøven omfatter 52 splintårringe). Træet, som prøven kommer fra, er fældet efter 1708 e.Kr.
Tolkning: Denne datering kan også gælde for de andre daterede prøver i disse to grupper.

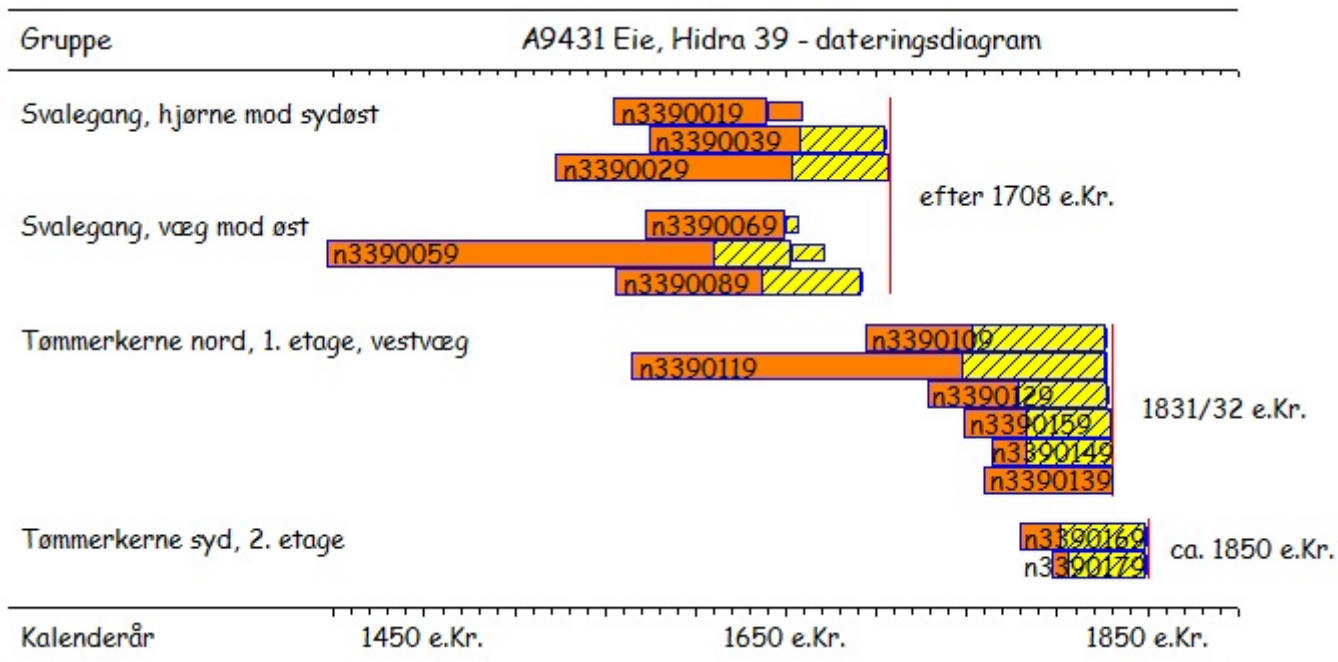
Tømmerkerne nord, 1. etage, vestvæg

Seks prøver er undersøgt, alle er dateret. Prøverne har splintved bevaret, heraf har tre fuld splint. Yngste fuldstændig bevarede årring på N3390139 og N3390149 er dannet i 1831, Waldkante, vinterfældning. Træerne, som prøverne kommer fra, er fældet 1831/32 e.Kr.

Tolkning: denne datering kan også gælde for de andre daterede prøver fra denne gruppe idet nogle af træerne godt kan være fældet et par år tidligere.

Tømmerkerne syd, 2. etage

To prøver er undersøgt, begge dateret. Yngste fuldstændig bevarede årring på begge prøver er dannet i 1849. Der er henholdsvis 47 og 43 splintårringe på prøverne. Træerne, som prøverne kommer fra er med stor sandsynlighed fældet i 1850 e.Kr. eller kort tid efter.

Kurverne fra de daterede prøver er sammenregnet til en middelve (N339M004) på 454 år, som dækker perioden 1396-1849 e.Kr.

A9431 Eie "Hydra 39" - synkroniseringer med referencekurver	
	N339M004
Aust-Agder, nomk0803	5.25
Norge, supersyd	6.90
Vest-Agder med Aaseral, VA_2011_3	8.15
Vest-Agder minus Aaseral, Vest-Agder2	7.99
Aaseral, Aaseral2	6.04

A9431 Eie "Hidra 39", Norge - Katalog									
Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutring	Synkron position	Fældning	Bem.	
	Svalegang, hjørne mod sydøst, sydgavl								
N3390019	Pr.1, stokk 3 over stenmur	86	?	-	H20	1585-1640	efter 1660	bp.	
N3390029	Pr.2, stokk 5 over stenmur	185	1-2 cm	54 år	S1	1527-1707	ca. 1708	bp.	
N3390039	Pr.3, stokk 6 over stenmur	132	2-3 cm	47 år	S1	1574-1705	ca. 1706	bp.	
N3390049	Pr.4, stokk 8 over stenmur	64	?	39 år	S1		ikke dateret	bp.	
	Svalegang, væg mod øst								
N3390059	Pr.5, stokk 1 over gulv	258	1-2 cm	43 år	S19	1396-1653	efter 1672	bp.	
N3390069	Pr.6, stokk 2 over gulv	79	1-2 cm	H/S	S8	1572-1650	efter 1658	bp.	
N3390079	Pr.7, stokk 4 over gulv	61	4-5 cm	H/S	S46		ikke dateret	bp.	
N3390089	Pr.6, stokk 6 over gulv	137	1 cm	1 cm	S1	1556-1692	efter 1693	bp.	
	Tømmerkerne nord, 1. etage, vestvæg								
N3390099	Pr.9, stokk 2 over gulv	Mangler							
N3390109	Pr.10, stokk 5 over gulv	134	1 cm	74 år	S1	1694-1827	ca. 1828	skive	
N3390119	Pr.11, stokk 6 over gulv	263	ja	80 år	S1	1565-1827	ca. 1828	skive	
N3390129	Pr.12, stokk 8 over gulv	100	1-2 cm	50 år	S1	1729-1828	ca. 1829	skive	
N3390139	Pr.13, stokk 11 over gulv	73	1 cm	-	W vf	1759-1831	1831/32	skive	
N3390149	Pr.14, stokk 12 over gulv	68	1-2 cm	48 år	W vf	1764-1831	1831/32	skive	
N3390159	Pr.15, stokk 18 over gulv	83	ja	47 år	W vf	1748-1830	1830/31	skive	
	Tømmerkerne syd, 2. etage, soveværelse								
N3390169	Pr.16, loftsbjælker	70	1 cm	47 år	S1	1780-1849	ca. 1850	bp.	
N3390179	Pr.17, loftsbjælker	53	1 cm	43 år	S1	1797-1849	ca. 1850	bp.	

Tegnforklaring: B - bark, W - Waldkante (barkring), vf - vinterfældning, sf - somm117erfældning, Hx - Heartwood (kerneved) x = antal, Sx - Sapwood (splintved) x = antal, Hx og Sx angiver årringe, som ikke er inkluderet i rubrikkerne År og Splint, H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse, Bp. = boreprøve.

Splintstatistikker:

Fyrretræ: 40-80 år.

For t-værdier se Baillie & Pilcher, 1973.